

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **T. X. L., narozena X**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času v X
sídlem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2019, č. j. OAM-469/LE-BE01-VL13-PS-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah podání účastníků řízení

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 6. 12. 2019, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž ji žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajistil v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu zajištění do 21. 2. 2020.
2. Žalobkyně předně rekapituluje, že dne 5. 11. 2019 podala v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně jí bylo napadeným rozhodnutím uloženo, aby v zařízení setrvala do 21. 2. 2020, přičemž již v té době zde pobývala 4 dny. Celková doba zajištění tak činí 109 dnů. Žalobkyně má za to, že byla zkrácena na svých právech a tvrdí porušení § 2, § 3, § 68 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jakož i porušení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb. (dále jen „Úmluva o právním postavení uprchlíků“).

3. Z ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dle žalobkyně plynou čtyři podmínky pro uplatnění institutu zajištění, z nichž byla naplněna pouze podmínka první, a to že žalobkyně podala v zařízení pro zajištění cizinců žádost o mezinárodní ochranu. Žalobkyně však nesouhlasí s tím, že žádost podala pouze s cílem vyhnout se vyhoštění, že v jejím případě nebylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vyhoštění a že její zajištění bylo nutné a přiměřené. Ohledně motivace žalobkyně k podání žádosti o mezinárodní ochranu vycházel žalovaný pouze ze spisového materiálu Policie České republiky a neprovedl s žalobkyní doplňující pohovor. Žalobkyně zdůrazňuje, že na území Evropské unie přijela s cílem požádat zde o azyl, přičemž tak chtěla učinit v Německu. To však pouze proto, že nevěděla, že má žádost podat v prvním členském státě Evropské unie. Pokud by o této povinnosti věděla, podala by žádost dříve. Samotná skutečnost, že žalobkyně podala žádost až v zařízení pro zajištění cizinců nicméně sama o sobě nemůže vést k závěru, že žádost podala s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobkyně totiž žádost o mezinárodní ochranu podala ihned poté, co byla poučena o platných právních předpisech Evropské unie. Žalovanému je tak třeba vytknout jeho postup odporující § 2 a § 3 správního řádu, neboť nebral v úvahu veškeré okolnosti případu, nýbrž jen existenci neoprávněného pobytu žalobkyně.
4. Žalovaný dle mínění žalobkyně dostatečně nezvažil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, například možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo uložení povinnosti se osobně hlásit žalovanému v době jím stanovené. Proto je podle ní napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobkyně v této souvislosti připomíná, že zajištění je fakultativním institutem, jehož aplikace by měla být zdůvodněna vyčerpávajícím způsobem. Žalovaný se ovšem zabýval mírnějšími opatřeními pouze stručně. V reakci na odůvodnění napadeného rozhodnutí pak žalobkyně konstatuje, že alternativy k zajištění se nevztahují pouze na zranitelné osoby, jak naznačil žalovaný. Neoprávněnost pobytu podle ní nemůže sloužit jako hlavní argument pro neuzítí alternativ, což platí tím spíše v situaci, kdy tentýž argument byl užit již ke zdůvodnění naplnění jiné z podmínek zajištění. Žalovaný mimoto vycházel jen ze skutečností svědčících v neprospěch, a nikoli též ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně měla zájem spolupracovat se správními orgány v řízení o mezinárodní ochraně a v řízení o správním vyhoštění, jakož i po svém propuštění ze zajišťovacího zařízení. Žalobkyně též zdůrazňuje, že se obává návratu do země svého původu z důvodu špatné lidskoprávní situace a špatného postavení žen ve společnosti. Svůj pobyt v České republice chce legalizovat, a tak se riziko jejího skrývání jeví jako značně nepravděpodobné.
5. V neposlední řadě má žalobkyně za to, že by z napadeného rozhodnutí mělo být zřejmé, jak dlouho je třeba držet ji v zařízení pro zajištění cizinců, a že by pro zajištění neměla být využívána maximální možná doba. Zajištění na 109 dnů je nepřiměřené a účelové. Délku trvání řízení o mezinárodní ochraně posoudil žalovaný dle názoru žalobkyně obecně a zběžně. Napadené rozhodnutí tedy není náležitě odůvodněno a odporuje čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který stanoví, že uprchlíci nemají být bezdůvodně trestáni za nelegální vstup, pokud jsou schopni své jednání vysvětlit a pokud se neprodleně přihlásí

správním orgánům. Žalobkyně se sice českým správním orgánům nepřihlásila, důvodem však bylo nedostatečné povědomí o právním řádu Evropské unie.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě vyslovuje názor, že se v žalobě namítaných porušení nedopustil a napadené rozhodnutí náležitě odůvodnil. K účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 8. 2016, č. j. 41 Az 17/2016-19, dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz. Žalovaný dále shrnuje skutkový stav věci a rozporuje tvrzení, že s žalobkyní nebyl veden pohovor. Ve skutečnosti se tak stalo dne 27. 11. 2019 v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Podle žalovaného nelze směšovat řízení o udělení mezinárodní ochrany s řízením o zajištění podle § 46a zákona o azylu. Naplnění jednotlivých forem mezinárodní ochrany bude posouzeno až v řízení o mezinárodní ochraně. Délku zajištění pokládá žalovaný za přiměřenou a v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodněnou. K alternativám zajištění pak uvádí, že v případě žalobkyně nebylo možné rozumně předpokládat, že by náhle změnila své jednání a respektovala zvláštní opatření dle zákona o azylu.

II. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně byla dne 29. 10. 2019 na základě readmisní dohody převzata od německého policejního orgánu, přičemž bylo zjištěno, že na území České republiky neměla povolen pobyt, který by ji opravňoval ke vstupu a pobytu a neměla ani platný cestovní doklad. Dne 29. 10. 2019 byla zajištěna podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Následujícího dne bylo s žalobkyní zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění, během něhož byla vyslechnuta. Při výslechu žalobkyně uvedla, že dne 11. 8. 2019 letecky odcestovala z H. do O.. Cílem její cesty bylo Německo, kde chtěla požádat o azyl. Cestu jí zajistili rodiče, měla s sebou vietnamský cestovní pas s ukrajinským vízem s platností asi na 3 měsíce. S sebou měla 2000 USD, které již téměř utratila za jídlo a osobní věci. Že pojede do Německa, věděla již ve Vietnamu. Na Ukrajině žila ve městě O. v ubytovně společně s dalšími Vietnamci, ubytování jí platili převaděči; nemohla se volně pohybovat, byla pouze na ubytovně. Cestovní pas předala převaděčům ihned po příletu. Asi 4 dny před výslechem jí převaděči sdělili, že pojede do Německa, cestovala větším osobním automobilem společně s dalšími čtyřmi Vietnamci a řidičem, který byl Evropanem. Cestou do Německa asi čtyřikrát změnila vozidlo i řidiče, cesta trvala dva dny. Žalobkyně nevěděla, přes které státy cestovali. V noci z 28. 10. 2019 na 29. 10. 2019 je zastavila a zadržela německá policie. Žalobkyně věděla, že pro vstup do schengenského prostoru je potřeba oprávnění k pobytu, a že tím, že neměla pobytové oprávnění ani žádný doklad, porušovala právní předpisy České republiky. Vypověděla také, že v České republice ani jiném státě Evropské unie nemá příbuzné či osoby blízké, celá její rodina žije ve Vietnamu. Neměla ani nikoho jiného, kdo by jí poskytl ubytování nebo finanční pomoc. Závěrem sdělila, že jí není známa žádná překážka vycestování, může se vrátit k rodičům, peníze na vycestování však nemá.
8. Dne 30. 10. 2019 byla žalobkyně rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 30. 10. 2019, č. j. 40249-3/ČJ-2019-931000, podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném od 1. 9. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěna za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Též

dne jí bylo jiným rozhodnutím uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění a doba, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 3 roky. Současně byla žalobkyně dne 30. 10. 2019 poučena o tom, že může v zařízení pro zajištění cizinců požádat o mezinárodní ochranu, a to ve lhůtě sedmi dnů. Dne 5. 11. 2019 žalobkyně podala blíže neodůvodněnou žádost o azyl.

9. Dne 6. 11. 2019 bylo vydáno napadené rozhodnutí, jímž byla žalobkyně přezajištěna podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu do 21. 2. 2020. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany až po zadržení policií, zajištění za účelem správního vyhoštění a umístění do zajišťovacího střediska. Z výpovědi přitom nevyplynulo nic, co by žalobkyni bránilo v dřívějším podání žádosti. Žalovaný proto usoudil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv žalobkyně mohla žádost podat již dříve. Z jednání žalobkyně navíc bylo dle žalovaného zřejmé, že existovalo nebezpečí, že se žalobkyně bude vyhýbat své povinnosti vycestovat a mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění, jakož i to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo zapříčiněno pouze snahou vyhnout se vyhoštění. Propuštěním žalobkyně ze zajištění by mohl být ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť nelze předpokládat, že by žalobkyně náhle změnila své jednání a respektovala zvláštní opatření dle zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčilo vědomé nerespektování právního řádu České republiky i zcela účelové jednání žalobkyně, která se začala domáhat mezinárodní ochrany teprve po svém zajištění. Žalobkyně přitom nebyla ani zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Ve vztahu k délce zajištění žalovaný uvedl, že dosud nebyly skončeny úkony v řízení o udělení mezinárodní ochrany, a tak nelze vyloučit, že žádost bude muset být posouzena standardně, a nikoli zamítnuta pro zjevnou nedůvodnost dle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. V takovém případě lze ukončení řízení očekávat v horizontu 90 dnů, tedy přibližně v polovině standardní zákonem stanovené doby. K této době žalovaný připočetl dalších 15 dnů na podání případné žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a 4 dny na doručování dokumentů v rámci soudního řízení, čímž dospěl k maximální lhůtě pro zajištění žalobkyně v délce 109 dnů, tj. do 21. 2. 2020.
10. Ve správním spise je dále založen protokol o pohovoru s žalobkyní, uskutečněném dne 27. 11. 2019 v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně při něm uvedla, že Vietnam opustila, aby si našla práci, vydělala peníze, zaplatila manželovy dluhy a postarala se o rodinu. Cílem její cesty bylo Německo, ale byla zadržena a předána do České republiky. Neměla u sebe žádný doklad ani vízum a nedisponovala povolením k pobytu; všechny potřebné doklady pro cestu do Evropské unie vyřídila skupina převaděčů. V České republice by žalobkyně chtěla zůstat a vydělat peníze pro rodinu. O udělení mezinárodní ochrany požádala, neboť nemá jinou možnost, jak v České republice zůstat. Dále sdělila, že o její dvě nezletilé děti nyní pečují rodiče jejího manžela. Její manžel se zadlužil, dluží věřitelům (lichvářům), utekl z domova a věřitelé poté vyhrožovali žalobkyni zabitím. Na policii se žalobkyně neobrátila. Policie je podle žalobkyně bezmocná, neboť nedokáže tuto ilegální skupinu věřitelů najít. Žalobkyně nebyla ve své zemi trestně stíhána a neměla ani problémy se státními či bezpečnostními orgány.

III. Posouzení žaloby krajským soudem

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 7. 11. 2019), osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na

ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu). Přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

12. Na úvod soud uvádí, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím o tzv. přezajištění, které se vydává v situaci, kdy cizinec poté, co byl zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, požádá o udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí tak *de facto* navazuje na prvotní rozhodnutí policie o zajištění ze dne 30. 10. 2019. V takovém případě je přípustné, aby napadené rozhodnutí vycházelo výlučně z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců, pokud dosavadní skutková zjištění umožňují posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci institutu zajištění podle zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013-42, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2019, č. j. 53 A 5/2019-28). Soud proto na rozdíl od žalobkyně nespatřuje pochybení v tom, že žalovaný vycházel ze skutkových zjištění policie a že žalobkyni sám znovu (po šesti dnech) nevyslechl.
13. Co se podmínek tzv. přezajištění týče, podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, z něhož vychází napadené rozhodnutí, může žalovaný „*v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“
14. Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný „*rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“ Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
15. Žalobkyně předně napadá závěr žalovaného, podle něhož požádala o udělení mezinárodní ochrany toliko za účelem zmaření nebo oddálení výkonu správního vyhoštění. Tento žalobní bod soud nepovažuje za důvodný. Žalovaný vzal správně do úvahy, že žalobkyně cestovala z Vietnamu přes Ukrajinu a neznámé země schengenského prostoru do Německa, kde byla zadržena německou policií a předána české policii. Cestovala bez cestovního dokladu a nedisponovala vízem ani povolením k pobytu na území České republiky či jiného členského státu. Ačkoli tvrdila, že chtěla v Německu požádat o azyl, vypověděla současně, že se může vrátit zpět do Vietnamu k rodičům a že jejímu návratu do země původu nebrání žádná překážka. Pakliže by žalobkyně měla důvody, pro něž se nemohla vrátit do země původu, lze očekávat, že by je uvedla právě v řízení o správním vyhoštění, v němž se posuzuje existence překážek vycestování, a v němž je proto tímto směrem veden i výslech cizince. Žalobkyně však žádné takové důvody nesdělila. Žádost o

mezinárodní ochranu navíc podala až poté, co byla zadržena policií a bylo rozhodnuto o jejím správním vyhoštění, přestože v žalobě sama připouští, že možnost požádat o mezinárodní ochranu měla již dříve. Že nepožádala o mezinárodní ochranu již v prvním členském státě Evropské unie, žalobkyně zdůvodňuje tím, že o této povinnosti nevěděla. Neznalost právních předpisů ovšem žalobkyni neomlouvá, přičemž o jejím vysvětlení lze pochybovat i vzhledem k tomu, že pokud měla již od počátku zájem žádat o azyl, lze očekávat, že si předem zjistila nejen to, zda o azyl lze žádat, ale též to, za jakých podmínek tak lze činit. Kromě toho žalobkyně byla předána české policii německými policejními orgány, takže pokud měla již od počátku zájem o azyl žádat v Německu (bez ohledu na právní úpravu příslušnosti členských států k posouzení takové žádosti), mohla takový úmysl projevit vůči německým státním orgánům. Tyto úvahy pak ústí v závěr, že žádost o mezinárodní ochranu uplatněná v České republice (a nikoliv vůči německým orgánům), a to až poté, co bylo rozhodnuto o vyhoštění žalobkyně, byla podána s cílem vyhnout se vyhoštění, resp. odložit jeho výkon. Žalobkyně svou argumentací uplatněnou v žalobě tento závěr nebyla schopna zpochybnit. Naopak i svým překvapivým žalobním tvrzením o tom, že se bojí návratu do země původu z důvodu špatné lidskoprávní situace a špatného postavení žen ve společnosti, utvrdila soud v přesvědčení o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu, neboť svou žádost dne 27. 11. 2019 odůvodnila zcela rozdílně tím, že nemá jinou možnost, jak zde zůstat (než podat žádost o mezinárodní ochranu – pozn. soudu), vydělat peníze na zaplacení manžellových dluhů a postarat se o rodinu, jakož i tím, že ji ohrožují manželovi věřitelé. Tvrzení žalobkyně jsou tak v podstatné míře vnitřně rozporná a nepřesvědčivá.

16. Důvodná pak není ani výtká stran nedostatečného odůvodnění závěru žalovaného o účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou zřejmé skutkové okolnosti, z nichž žalovaný dovodil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově. Žalovaný přitom nevycházel pouze z toho, že žalobkyně pobývala na území České republiky bez povolení k pobytu, neboť zohlednil i skutečnosti, které žalobkyně uvedla (popř. neuvedla, ač to bylo možné očekávat) při výslechu. Namítanému rozporu s § 2, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu tak soud nepřisvědčuje.
17. K vydání rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je třeba splnit též zákonnou podmínku, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. K této podmínce Nejvyšší správní soud judikoval, že volba takových zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že žadatel bude se správními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že jejich uložení bude dostatečné k zabezpečení nejen účasti cizince v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nýbrž rovněž pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, kdyby se stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (viz rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48). Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že žadatel bude mařit správní řízení či výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2019, č. j. 7 Azs 206/2019-28).
18. V již zmiňovaném rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016-48 Nejvyšší správní soud vyložil, že „[p]okud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní

opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. (...) Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.“ To, že správní orgán z velké části vyloučí uložení některého ze zvláštních opatření ze stejných důvodů, na jejichž základě usuzoval na účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany, proto samo o sobě není nezákonné, byla-li respektována zásada individualizace (vedle rozsudků Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 349/2016-48 a č. j. 7 Azs 206/2019-28 viz také rozsudky téhož soudu ze dne 13. 12. 2018, č. j. 6 Azs 311/2018-37, či ze dne 26. 7. 2017, č. j. 8 Azs 114/2017-35). Z povahy věci je zřejmé, že tyto důvody se vzájemně prolínají a není možné je zcela oddělit. Žalovanému proto nelze vyčítat, pokud se prolínají rovněž v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

19. Soud se se závěrem žalovaného, že uplatnění zvláštních opatření by v souzené věci nebylo účinné, ztotožňuje. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobkyně svědčilo to, že porušovala právní předpisy Evropské unie, neboť svévolně neoprávněně pobývala na území členských států bez povolení k pobytu a cestovního dokladu. Cestu do Evropy uskutečnila s využitím převaděčů, a to s cílem dostat se do Německa. Vízum, které jí umožnilo vstup na Ukrajinu, jež není členským státem Evropské unie, ji zcela jistě neopravňovalo ke vstupu do schengenského prostoru. Nelegální přicestování za pomoci převaděčů, bez cestovního dokladu, společně s účelovostí podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak zcela důvodně založilo obavu žalovaného z nebezpečí, že žalobkyně nebude dodržovat zvláštní opatření. Za daných okolností nebylo namístě předpokládat, že by žalobkyně poté, co vynaložila značné úsilí a nemalé peněžní prostředky na cestu do Evropy, dobrovolně rezignovala na cíl své cesty a vrátila se jen tak zpět do země původu. Následná ochota spolupracovat se správním orgánem po zajištění a po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemohla mít takovou váhu, jakou jí žalobkyně připisuje, neboť podala-li účelovou žádost z důvodu oddálení povinnosti vycestovat z České republiky, byla si jistě vědoma toho, že nespolupráce se žalovaným by ohrozila případný kladný výsledek řízení o žádosti (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 212/2019-33). Žádné jiné skutečnosti svědčící v její prospěch přitom žalobkyně v žalobě neuvádí.
20. Pokud jde o dobu zajištění, soud v obecné rovině souhlasí s žalobkyní v tom, že správní orgány jsou povinny odůvodnit své rozhodnutí ohledně délky zajištění, zejména pokud se rozhodnou pro zákonné maximum. V opačném případě je jejich rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013-42). Žalovaný nicméně tomuto požadavku dostál, neboť srozumitelně a logicky vysvětlil, proč v době jeho rozhodování nemohl mít postaveno na jisto, že žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu bude zamítnuta pro zjevnou nedůvodnost, a proč vycházel z předpokladu, že o ní bude rozhodováno ve standardním řízení, které je třeba skončit v šestiměsíční lhůtě (viz § 27 odst. 1 zákona o azylu). Žalovaný nekonstatoval, že o žádosti žalobkyně bude rozhodováno „v téměř maximální možné době, kterou lze pro vydání rozhodnutí o mezinárodní ochraně využít“, jak tvrdí žalobkyně v žalobě, ale naznal, že by řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobkyně mohlo být skončeno v polovině zákonem předvídané doby, tedy ve lhůtě 90 dnů. Pokud k tomu připočetl dalších 15 dnů pro případné podání správní žaloby a 4 dny představující

průměrnou dobu na doručování dokumentů v rámci soudního řízení, tj. dalších 19 dnů od předpokládaného vydání rozhodnutí o mezinárodní ochraně do zahájení soudního řízení, s nímž je zpravidla spojen odkladný účinek žaloby, jednalo se dle soudu o zdůvodnění dostatečně konkrétní, přezkoumatelné a zohledňující specifika dané věci. Zajištění žalobkyně na dobu celkem 109 dnů bylo též v mezích zákonem stanoveného limitu maximálních 120 dnů (§ 46a odst. 5 zákona o azylu). Soud proto neshledává důvodným ani argument ohledně nepřiměřenosti doby zajištění.

21. Napadené rozhodnutí neodporuje čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, neboť účelovost podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednak svědčí o tom, že žalobkyně v takovém postavení nebyla, a jednak není pravdou, že by žalovaný žalobkyni bezdůvodně trestal za nelegální vstup na území. V tomto kontextu soud pouze nad rámec nutného odůvodnění dodává, že ani skutečnosti, které žalobkyně uvedla po vydání napadeného rozhodnutí při svém výsledku v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nenasvědčují tomu, že by byla v postavení uprchlíka, neboť žalobkyně netvrdila nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že byla ve Vietnamu pronásledována z azylově relevantních důvodů. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vyložil, že obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácet dluh soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona o azylu (viz např. rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, nebo usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 Azs 37/2017-30). Ani výhrůžky ze strany těchto soukromých osob nelze považovat za výhrůžky namířené vůči rase, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro politické přesvědčení, pokud toto jednání nebylo vyvoláno či tajně podporováno státní mocí a nebylo ani součástí státní politiky. To platí tím spíše v situaci, kdy se žalobkyně v zemi svého původu nedomáhala pomoci od státních orgánů a namísto toho sama předem usoudila, že by policie byla bezmocná (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Soud tedy neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, a proto rozhodl o zamítnutí žaloby (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o žalobě netvrdil ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. ledna 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce